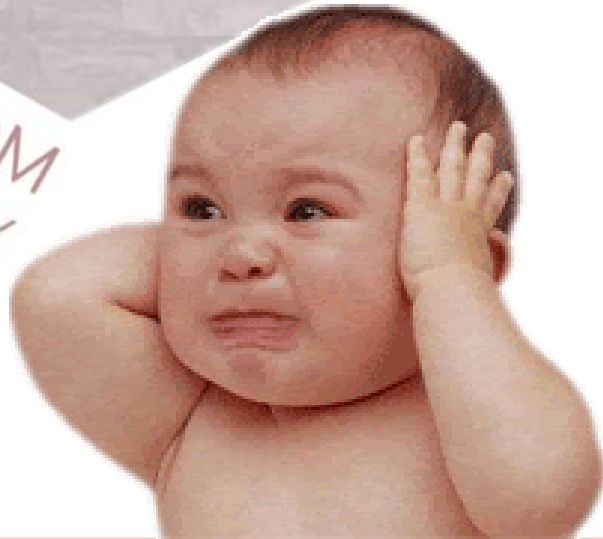

ปฏิบัติการฉีดวัคซีน BCG

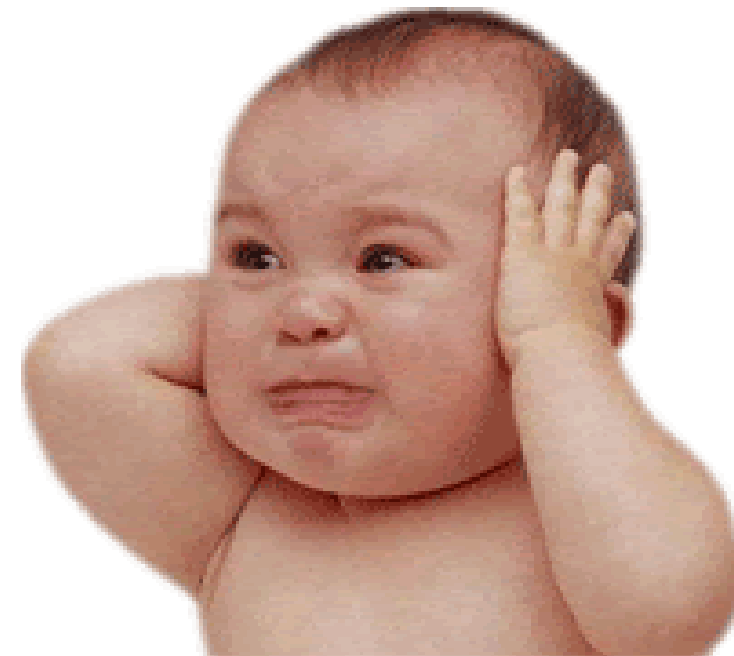
Duangporn Pasuwan

วัตถุประสงค์

- อธิบายชนิดของวัคซีนได้
- อธิบายอุปกรณ์การเตรียมวัคซีน
- อธิบายขั้นตอนการเตรียมวัคซีน และการฉีดวัคซีน
- อธิบายการดูแลหลังฉีดวัคซีน
- อธิบายอาการผิดปกติที่ควรมาพบแพทย์

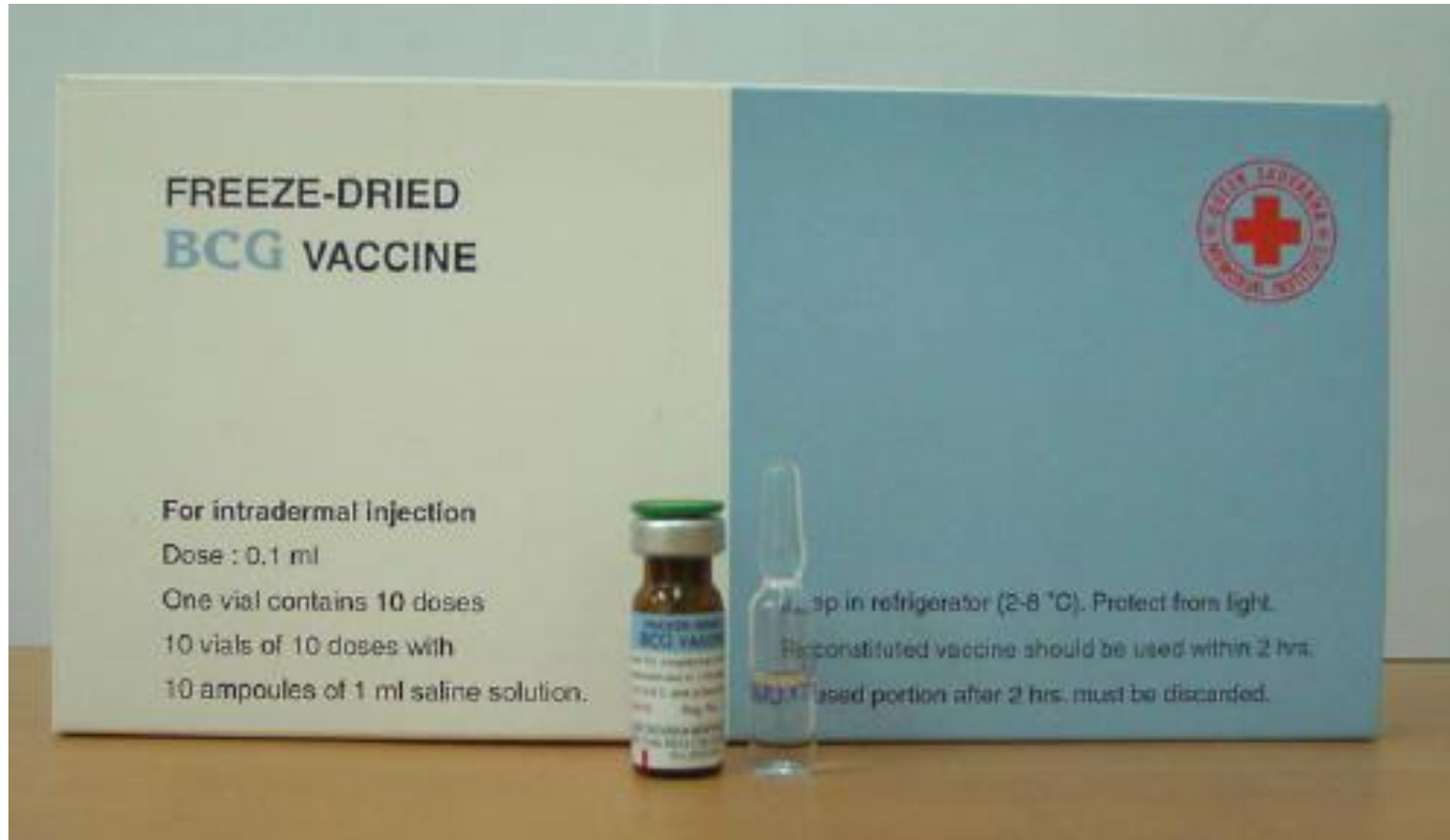

(Bacillus Calmette–Guérin (BCG) vaccine)

- ให้ทารกตั้งแต่แรกเกิดทุกราย (วัคซีนประกอบไปด้วยเชื้อวัณโรคที่ถูกทำให้เชื้ออ่อนแอลงและมีปริมาณเพียงเล็กน้อย)
- กลไกการทำงานคือ เชื้อที่อ่อนฤทธิ์ลงจะเข้าไปกระตุ้นภูมิคุ้มกันให้สามารถรับมือกับเชื้อวัณโรคได้) เมื่อฉีดวัคซีนไปแล้วภูมิคุ้มกันจะเกิดภายหลังการได้รับวัคซีนประมาณ 4-6 สัปดาห์ และสามารถสร้างภูมิคุ้มกันอยู่ไปได้ยาวนาน 10-15 ปี
- ฉีดวัคซีนนี้จะทำเพียงครั้งเดียว หากไม่ได้รับวัคซีนตั้งแต่แรกเกิดก็สามารถรับวัคซีนนี้ได้ทันทีในทุกช่วงอายุ
- ให้ผลในการป้องกันวัณโรคได้สูงถึง 60-90% โดยเฉพาะวัณโรคชนิดรุนแรง ได้แก่ วัณโรคชนิดแพร่กระจาย วัณโรคเยื่อหุ้มสมอง ซึ่งพบได้บ่อยในเด็กเล็ก แต่อาจจะป้องกันวัณโรคปอดไม่ได้เต็มที่ ผู้ที่เคยฉีดวัคซีนชนิดนี้มาแล้วก็ยังมีโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นวัณโรคปอดได้อยู่

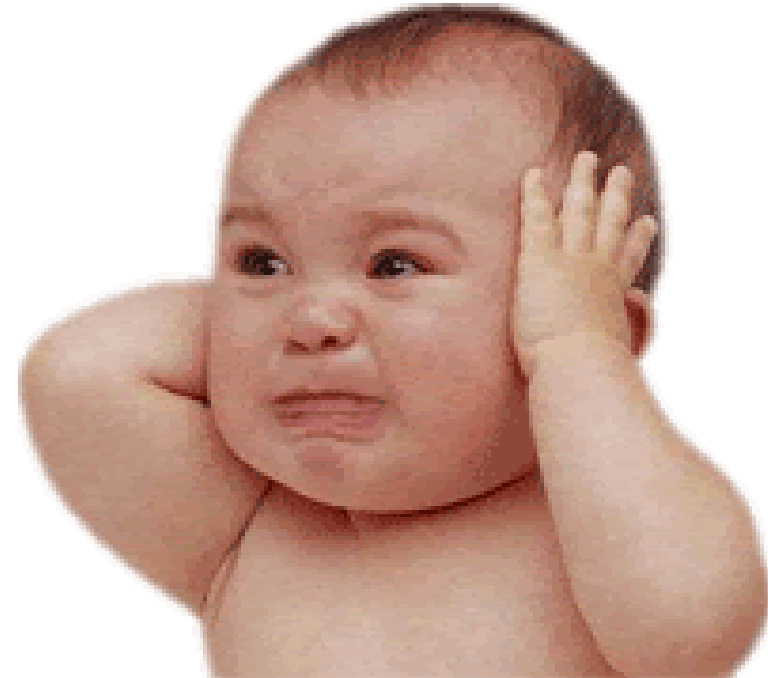
การฉีดวัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG vaccine)

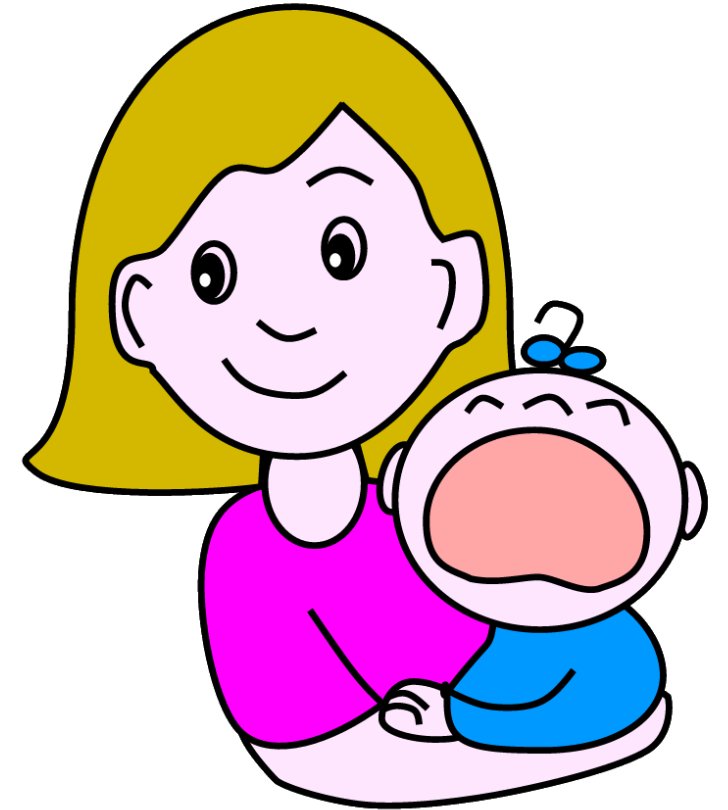
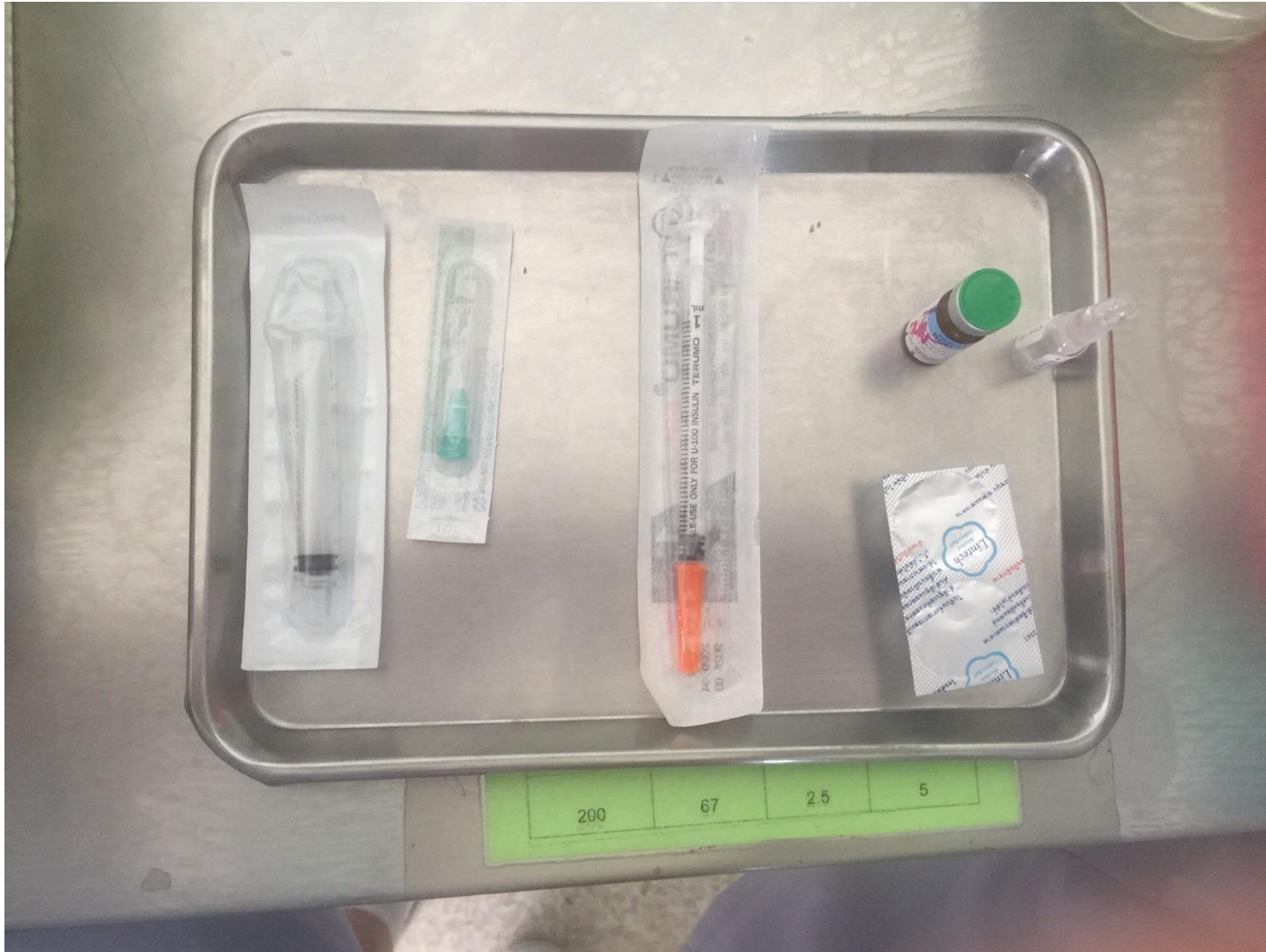

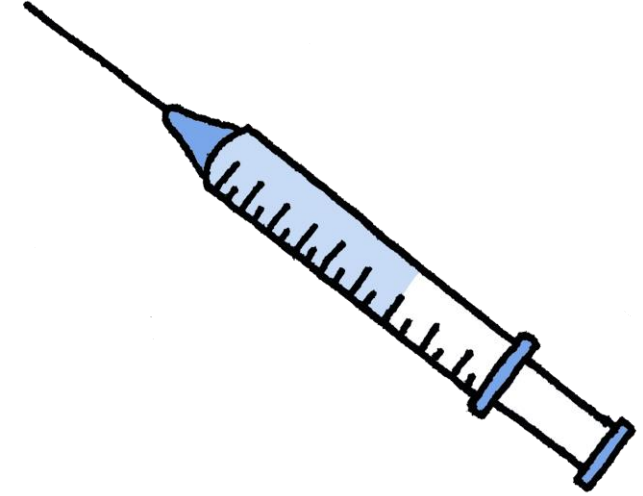
อุปกรณ์ในการฉีดวัคซีน

การฉีด ปริมาณ Dose, Routh

- เมื่อผสมวัคซีนแล้ว ต้องฉีดทันที เก็บเย็นๆ
- ฉีดครั้งละ 0.1 ml
- ฉีดเข้า Intra dermal
- ผสมแล้วต้องฉีดให้หมดภายใน 2 ชม.

คำแนะนำหลังฉีด BCG

- ควรรักษาบริเวณที่ฉีดวัคซีนให้สะอาดและแห้ง ใช้น้ำอุ่นสะอาดเท่านั้นในการทำความสะอาดบริเวณนั้นเมื่อจำเป็น
- อย่าใช้ยาเช็ดโรด ครีม หรือน้ำมันทา อย่าปิดพลาสติกหรือเหนียวโดยตรงบนบริเวณที่ฉีดวัคซีน
- ถ้าต้องใช้ผ้าพันแผล ก็ควรใช้ผ้าพันแผลที่แห้งปิดแผลไว้แล้ว ใช้พลาสติกแถบปิดขอบผ้าสองข้าง เพื่อให้อากาศถ่ายเท
- ตุ่มหนอง มักเกิดจากการฉีดวัคซีน BCG ที่ฉีดบริเวณไหล่ ซ้ายตอนแรกคลอด พบหลังฉีดประมาณ 3 - 4 สัปดาห์ และตุ่มหนอง จะเป็นๆ หายๆ ประมาณ 3 - 4 สัปดาห์ เหลือเป็นรอยแผลเป็นเล็กๆ การดูแลตุ่มหนองให้ใช้สำลีสะอาดชุบน้ำต้มสุกเช็ด ห้ามบ่งหนอง
- ปวด บวม แดง ร้อน บริเวณที่ฉีด เด็กอาจร้อง กวน งอแง ถ้าอาการมาก มารดาอาจให้ยาแก้ปวด และใช้ผ้าชุบน้ำเย็นประคบ

ชนิดวัคซีน	อายุที่รับวัคซีน (1 คะแนน)	หลังเปิดขวด / ผสมแล้วให้ใช้ภายในเวลา กี่ชั่วโมง (ตามมาตรฐาน) (1 คะแนน)	วิธีการให้ วัคซีน (1 คะแนน)	ขนาด วัคซีนต่อโดส (1 คะแนน)
BCG	แรกเกิด ภายใน 7 วัน หลังคลอด	2 ชั่วโมง (สภากาชาดไทย) 6 ชั่วโมง (Serum Institute of India)	ID	0.1 มล. 0.05 มล. และอายุ > 1 ปี 0.1 มล.
HB	- ภายใน 24 ชม. หลังคลอด 1 เดือน กรณีแม่เป็นพาหะ	8 ชั่วโมง	IM	0.5 มล.
DTP-HB	2,4,6 เดือน	8 ชั่วโมง	IM	0.5 มล.
OPV	2,4,6 เดือน 1 ปีครั้ง และ 4 ปี	8 ชั่วโมง	กิน	2-3 หยด ขึ้นกับ บริษัท
IPV	4 เดือน	8 ชั่วโมง	IM	0.5 มล.
MMR	9-12 เดือน 2 ปี ครั้ง	6 ชั่วโมง	SC	0.5 มล.
DTP	1 ปีครั้ง, 4 ปี	8 ชั่วโมง	IM	0.5 มล.

รอยแผลเป็น BCG

THANK
YOU!